

Skaraborgs läns författningssamling

Länsstyrelsen

ISSN 0347-1624

16FS 1989:19

Utkom från trycket
den 20 februari 1989

Länsstyrelsens i Skaraborgs län kungörelse om bildande av naturvårdsområdet Hindens udde - Svalnäs i Lidköpings kommun.

Länsstyrelsen har den 25 januari 1989 med stöd av 19 § naturvårdslagen beslutat om bildande av nedan nämnda naturvårdsområde.

Naturvårdsområdet Hindens udde .Svalnäs i Söne socken. Lidköpings kommun

BESKRIVNING AV NATURVÅRDSOMRÅDET

Naturvårdsområdets namn: Hindens udde .Svalnäs.

Kommun: Lidköping.

Socken: Söne.

Fastigheter: Enligt särskild förteckning.

Lägesbeskrivning: Naturvårdsområdet utgör den inre delen av Hindens udde samt området ner till Svalnäs och är beläget ca 15 km VNV Lidköping och 4 km NNV om Söne kyrka.

Topografiska kartan: 8C Lidköping NO.

Ekonomiska kartan: 8C Lidköping 9g (8295).

Gränser: Naturvårdsområdet är markerat med svart begränsningslinje på till beslutet bifogad karta. I de delar, där naturvårdsområdet avgränsas av väg, ingår inte vägområdet i naturvårdsområdet.

Areal: Ca 220 ha varav 138 ha land.

Naturvårdsförvaltare: Lidköpings kommun.

Naturförhållanden:

Hindens udde utgörs av en randbildning som ingår i den mellansvenska israndzonen.

Randbildningen fortsätter ytterligare 3-4 km ut i Dalbosjön som Hindens rev, där utanför i form av undervattensrev och på Dalslandssidan som Hjortens udde. Bildningen är nästan helt orörd av täktverksamhet.

Vid Svalnäs finns ett flygsandfält med jämn topografi, men också några tydligt utformade dyner.

Någon omformning förekommer inte idag, då dynerna är bevuxna med en oftast gles tallskog utan buskskikt.
Närmast stranden är sanden frilagd, längre in är den beväxt med tall och olika lavar, bl a flera Cladoniaarter i bottenskiktet. Där tallskogen tättnar tillkommer olika ris och gräs i fältskiktet.

Bakom dynerna finns en liten mosse som förr troligen använts som torvtäkt.

Längre ut på udden blir graninslaget i skogen större och även ek, sälg, rönn och al förekommer i trädskiktet.

Vid stranden finns en "strandskog" av al, utanför denna en bård av sälg och ytterst ett bladvassbälte.

I närheten av samfälligheten finns rödes, lärkträd, contortatall, douglasgran samt silvergran och utmed vägen finns en del rönn och sälg. En rönnoxel har hittats väster om västligaste sommarstugan.

I skogen finns även en del mindre våtmarker.

Yttre delen av udden består av mycket tilltalande enbuskmarker med inslag av nypon i buskskiktet och i det glesa trädskiktet finns bl a ek, oxel, lönn, rönn, tall och gran. En rönndominerad skog börjar på norra sidan och fortsätter in i naturreservatet Hindens rev.

Friluftsanordningar

Vid badplatsen vid Svalnäs finns flera stora parkeringsplatser. Kiosk med utebord, toaletter och soptunnor finns öppet under badsäsongen, liksom uthyrning av vindsurfingbrädor och vattenskidor.

Här finns även upphängningsanordning för kläder, lekredskap, frälsarkransar och livbåt.

GRUND FÖR BESLUT

Naturvärde

Hindens udde utgörs av en randbildning som ingår i den mellansvenska israndzonen.

Bildningen är nästan helt orörd av täktverksamhet och är av stort geovetenskapligt intresse liksom flygsandfältet vid Svalnäs.

Området hyser en hel del sommarstugor och är socialt värdefullt som rekreatjonsområde inte minst på grund av badstranden vid Svalnäs som är livligt frekventerad.

Det föreslagna naturvårdsområdet är av riksintresse både för det rörliga friluftslivet och den vetenskapliga naturvården.

I länets naturvårdsprogram har större delen av området åsatts högsta naturvärde (klass 1).

Syfte

Att för framtiden bevara ett värdefullt rekreatjonsområde och ett av täktverksamhet nästan orört område av stort geovetenskapligt intresse.

Beslut

Med stöd av 19 § naturvårdslagen (1964:822, senast ändrad 1987:133) förklarar länsstyrelsen Hindens udde- Svalnäs som naturvårdsområde. Områdets avgränsning framgår av till beslutet hörande karta.

FÖRESKRIFTER FÖR NATURVÅRDSOMRÅDET HINDENS UDDE - SVALNÄS

För att trygga ändamålet med naturvårdsområdet förordnar länsstyrelsen med stöd av 10 och 19 §§ naturvårdslagen och 9,10 och 22 §§ naturvårdsförordningen (1976:484) att nedan angivna föreskrifter samt vård och förvaltningsföreskrifter skall gälla för området.

A.1. Föreskrifter enligt 19 § 2 st naturvårdslagen angående inskränkning i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturvårdsområdet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det utan länsstyrelsens tillstånd förbjudet att

1. öppna ny husbehovstäkt
2. utföra schaktning, sprängning, tippning eller fyllning
3. anlägga väg eller parkeringsplats
4. dra fram mark- eller luftledning
5. uppföra helt ny byggnad utanför etablerad tomtplats
6. anlägga småbåtshamn
7. markbereda inom skötselområde 3.
8. uppföra mast, torn eller liknande anordning

Delegation

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 43 § 3 st naturvårdslagen och 28a § 2 st naturvårdsförordningen förordna att de befogenheter som, ankommer på länsstyrelsen enligt 19 § naturvårdslagen beträffande föreskrifter under A.2. nedan skall ankomma på byggnadsnämnden.

I ärenden som efter detta beslut prövas av byggnadsnämnden skall även de uppgifter i övrigt som enligt naturvårdsförordningen ankommer på länsstyrelsen i stället ankomma på byggnadsnämnden.

A.2. Föreskrifter enligt 19 § 2 st naturvårdslagen om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det utan byggnadsnämndens tillstånd förbjudet att

9. anordna upplag annat än tillfälligt för skogsbrukets behov

10. tillfälligt anbringa tavla, plakat, skylt, inskrift eller liknande med undantag av tavlor enligt bifogad skötselplan

11. anlägga brygga

12. uppföra stängsel eller hägnader annat än runt hävdad tomtmark

Ansökan om tillstånd enligt föreskrifter under A1-A12 ställs till länsstyrelsen respektive byggnadsnämnden och skickas till byggnadsnämnden.

Tillstånd till anordning enligt A 10 för varaktigt bruk samt vilthägn skall prövas av länsstyrelsen enligt 22 respektive 24a §§ naturvårdslagen.

Föreskrifterna under punkt A 2 ovan skall inte gälla normalt vägunderhåll i befintlig vägsträckning eller rensning av befintliga diken.

Meddelade föreskrifter utgör inte hinder för åtgärder enligt fastställd skötselplan.

B. Föreskrifter enligt 19 § 2 st naturvårdslagen angående skyldighet för markägare eller annan sakägare att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med naturvårdsområdet.

1. Anordningar för utmärkning av och upplysning om naturvårdsområdet.
2. Reparation och underhåll av befintliga anordningar för allmänhetens friluftsliv nämligen parkeringsplatser, toaletter, soptunnor och stig.

C. Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom naturvårdsområdet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar är det förbjudet att

1. göra upp eld
2. framföra motordrivet fordon annat än på vågar upplåtna för allmänheten
3. parkera annat än på särskilt anvisade platser
4. tälta eller ställa upp husvagn eller husbil
5. anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning
6. gräva upp örter, gräs, mossor eller lavar
7. rida söder om vägen mot Hindens rev
8. medföra hund på badstranden under tiden 1 juni-31 augusti

Beträffande badstrandens omfattning, se skötselområde 3 och karta till skötselplanen.

Föreskrifter enligt C1, C3 och C4 gäller ej vid organiserad lägerverksamhet som sker med tillstånd från markägaren.

Att olovligen bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada stående träd och buskar är enligt 12 kap 2 st brottsbalken straffbart.

D. Föreskrifter enligt 9 och 22 §§ naturvårdsförordningen om naturvårdsförvaltningen

Syftet med vården och förvaltningen

Att bevara förutsättningarna för en attraktiv miljö och ett värdefullt rekreationsområde att bevara ett geologiskt intressant område.

Skötselplan

Länsstyrelsen fastställer till beslutet hörande skötselplan med föreskrifter om vården av naturvårdsområdet.

Planen skall ligga till grund för naturvårdsområdets skötsel och skall vid uppkommande behov revideras.

Utmärkning

Naturvårdsområdets gränser skall utmärkas i enlighet med naturvårdsverkets anvisningar.

Naturvårdsförvaltare

Naturvårdsområdet skall vårdas och förvaltas av Lidköpings kommun. Samråd skall ske med skogsvårdsstyrelsen.

När beslut om naturvårdsområde vunnit laga kraft eller i händelse av besvär slutligen fastställts skall länsstyrelsens beslut den 15 februari 1972 angående föreskrifter till skydd för landskapsbilden på Hindens rev i Lidköpings kommun upphöra att gälla.

Detta beslut har även delgivits genom kungörelsedelgivning.

Denna kungörelse träder i kraft sanna dag som den enligt uppgift därpå utkommit från trycket.

Mariestad den 7 februari 1989.

Länsstyrelsen